

T.C.
ALANYA KAYMAKAMLIĐI
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Sınıf Öğretmenlerinin Özel Gereksinimli Öğrenciler
İle İlgili Tutumu ve Yönlendirme Kararları

Araştırması

‘2024-2025 Eğitim Öğretim Yılı

1.Dönemi’

Araştırma Adı : Sınıf Öğretmenlerinin Özel Gereksinimli Öğrenciler İle İlgili Tutumu ve Yönlendirme Kararları

Araştırma Yöneticisi: Alanya Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü

Araştırma Ortakları: Alanya İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
Alanya Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü

Araştırma Süresi : Proje; 2024-2025 Eğitim Öğretim yılı 1. döneminde gerçekleştirildi.

Araştırma Bütçesi : Maddi bir harcama yapılmamıştır.

Araştırma Amacı : Alanya ve Gazipaşa'daki sınıf öğretmenlerinin cinsiyet, yaş aralığı, tecrübe yılı, eğitim durumu, hizmet içi eğitim durumu, alınan eğitimlerin içeriği, sınıfındaki kaynaştırma öğrencisi sayısı, kaynaştırma öğrencilerinin türü sorgulanarak veriler toplandı. 'Öğretmen Öz Farkındalık Anketi' ile öğretmenlerinin kendi öz yeterlilikleri tespit edildi. 'Öğretmenlerin Özel Gereksinimli Öğrencilere Yönelik Tutumu Ölçeği' ile öğretmenlerin özel gereksinimli öğrencilere karşı davranış, uyum, sorumluluk, uyarlamalar, duygu ve farkındalık açısından puanlanarak ihtiyaçları tespit edildi. 2 tane öğrenci hikayesi verilerek öğretmenlerin Rehberlik Araştırma Merkezine yönlendirme kararları ve özel eğitim sınıfı konusunda bilgi düzeyleri tespit edildi.

ARAŞTIRMANIN SONUÇLARI

- 1- Araştırmaya 230 sınıf öğretmeni katılmıştır. 148 kadın, 82 erkek cinsiyet katılımı vardır.
- 2- 22-25 yaş aralığında 4, 26-30 yaş aralığında 12, 31-40 yaş aralığında 74, 51-60 yaş aralığında 42, 60 yaş aralığında 4 kişi katılım olmuştur.
- 3- 1 yıl tecrübeli 2, 2 yıl tecrübeli 1, 3 yıl tecrübeli 2, 4 yıl tecrübeli 2, 5 yıl tecrübeli 3, 6 yıl tecrübeli 2, 7 yıl tecrübeli 5, 8 yıl tecrübeli 2, 9 yıl tecrübeli 8, 10 yıl tecrübeli 7, 11 yıl tecrübeli 4, 12 yıl tecrübeli 3, 13 yıl tecrübeli 6 kişi, 14 yıl tecrübeli 8, 15 yıl tecrübeli 11, 16 yıl tecrübeli 6, 17 yıl tecrübeli 20, 18 yıl tecrübeli 11, 19 yıl tecrübeli 19, 20 yıl tecrübeli 10, 21 yıl tecrübeli 5, 22 yıl tecrübeli 10, 23 yıl tecrübeli 6, 24 yıl tecrübeli 11, 25 yıl tecrübeli 6, 26 yıl tecrübeli 4, 27 yıl tecrübeli 5, 28 yıl tecrübeli 12, 29 yıl tecrübeli 6, 30 yıl tecrübeli 3, 31 yıl tecrübeli 5, 32 yıl tecrübeli 4, 33 yıl tecrübeli 4, 34 yıl tecrübeli 2, 35 yıl tecrübeli 2, 36 yıl tecrübeli 1, 37 yıl tecrübeli 3, 39 yıl tecrübeli 1, 40 yıl tecrübeli 5 öğretmen katılım göstermiştir.
- 4- 230 öğretmenden 208 Lisans, 18 Yüksek lisans, 1 Doktora ve 3 kişi de bunların dışında mezuniyeti vardır.
- 5- 15 öğretmen hiç eğitim almamışken 119 öğretmen Bakanlıktan, 96 öğretmen Mahalli hizmet içi eğitim almıştır.
- 6- Özel eğitim konusunda sadece 11 öğretmen eğitim almıştır.
- 7- 124 öğretmenin sınıfında kaynaştırma öğrencisi yoktur. 134 öğretmenin 1 tane, 30 öğretmenin 2 kişi, 5 öğretmenin 3 kişi, 1 öğretmenin 4 kişi olacak şekilde kaynaştırma öğrencisi vardır. Ayrıca 1 öğretmen yok ama yönlendireceğiz demiş ve 2 öğretmen ise var ama sayısını bilmiyorum demiştir.
- 8- 5 bedensel, 11 zihinsel, 41 özel öğrenme güçlüğü, 31 dil konuşma güçlüğü, 2 işitme yetersizliği, 6 otizm spektrum bozukluğu, 11 dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu, 3 süregelen rahatsızlık tanılı tam zamanlı kaynaştırma öğrencisi vardır. Ayrıca 1 tane de özel yetenekli öğrenci mevcuttur.
- 9- Öz farkındalık anketinin sonucuna göre öğretmenler yeni bir şey öğrenmek için isteklidir, özel öğrencilerle çalışmakta kendilerini yeterli hissetmiyorlar, özel gereksinimli öğrencilerle çalışmaya istekli olmadıkları ve engel türleri ile özel eğitime yeteri kadar hakim olmadıkları sonuçları ortaya çıkmaktadır.
- 10- Öğretmenlerin Özel Gereksinimli Öğrencilere Yönelik Tutumu Ölçeği(Davranış ve Uyum)'ne göre öğretmenler özel gereksinimli çocukların toplumsal kurallara ve sınıf kurallarına uymakta zorluk çektiğini düşünüyor. Özel gereksinimli öğrencilerin davranış problemi sergilediği düşünülüyor.
- 11- Öğretmenlerin Özel Gereksinimli Öğrencilere Yönelik Tutumu Ölçeği(Sorumluluk ve Uyarlamalar)'ne göre özel gereksinimli öğrencilerin daha fazla ilgiye ihtiyaç duyduğu, sınıf içi düzenlemelerin gerekli

olduğu, okul yöneticilerinin yeterli destek sağlamadığı ve branş öğretmenlerinin de bu alanda yetersiz olduğu sonucu çıkmıştır.

- 12- Öğretmenlerin Özel Gereksinimli Öğrencilere Yönelik Tutumu Ölçeği(Duygu ve Farkındalık)'ne göre özel eğitimli bireyler ile normal öğrencilerin aynı ortamda ders görmesinin doğru olmadığı kanısı vardır. Özel gereksinimli öğrencilerin topluma kazandırılması gerektiği düşünölmektedir. Özel gereksinimli bireyler için gerekli yayınların takip edilmediği sonucuna varılmıştır.
- 13- Özel öğrenme güçlüğü şüphesi olan öğrencide yönlendirme ve özel eğitim sınıfı yönlendirmesi konusunda bilgi eksikliği vardır.
- 14- Dikkat eksikliği ve hiperaktivite şüphesi olan öğrencide yönlendirme ve özel eğitim sınıfı yönlendirmesi, konusunda bilgi eksikliği vardır.

ARAŞTIRMAYA YÖNELİK ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Öğretmenler, hizmet içi eğitimi kendilerine katkı getiren bir etkinlik olarak görmekte, dolayısıyla hizmet içi eğitimin yararına inanmaktadırlar. Bu nedenle, öğretmenlerin hizmet içi eğitime ilişkin bu olumlu eğilimlerinden yararlanmalı, onlara sürekli olarak hizmet içi eğitim etkinlikleri düzenlenmelidir. Alanya'da son beş yıl içerisinde eğitim alan öğretmen sayısı yüksek olmakla beraber eksik konular tespit edilip öğretmenlerin bilgisi artırılmalıdır.
2. Bizim çalışmamızda da özel eğitim konusunda eğitim alan sınıf öğretmeni(%5) çok az dilimdedir. Hizmet içi eğitimlerle sınıf öğretmenlerine özel eğitim alanında genel bilgilendirme yapılmalıdır.
3. Sonuçlarda dikkatimizi çeken bazı öğretmenlerin sınıfında kaynaştırma öğrencisi var mı yok mu bunu bilmemesidir. Diğer bir dikkat edilmesi gereken husus ise bazı sınıflarda 4 öğrenci olmasına rağmen bazılarında 1 öğrenci vardır, kaynaştırma öğrencilerinin eşit şekilde dağıtılması öğretmen ve öğrenci lehine olacaktır kanaatindeyiz.
4. Bizim çalışmamızda sınıflarda özel öğrenme güçlüğü ve dil konuşma tanılarının fazla olduğu görölmüştür. Bunların sebepleri arasında ekran süresi ciddi önem arz etmekte bunun hakkında bilgilendirmeler yapılmalı ve ekrana alternatif oyun ile etkinlikler düzenlenmelidir.
5. Öğretmenler engel türlerine ve özel eğitime yeteri kadar hakim değildir. Bu alanda eğitim düzenlenmelidir.
6. Öğretmenler özel gereksinimli öğrencilerle çalışmaya istekli değildir. Bu öğrencilerle çalışan öğretmenler ödüllendirilip teşvik edilmeli.
7. Öğretmenlere davranış yönetimi ve olumlu disiplin teknikleri konusunda eğitim verilmesi faydalı olabilir.
8. Öğrenciler için sınıf içi uyarlamaların yapılması gerektiği konusunda öğretmenler arasında görüş birliği var.
9. Okul yöneticilerinin yeterli destek sağladığı konusunda öğretmenler kararsız ve bu alanda gelişime ihtiyaç var. Eğitim sağlayıcıların paydaşlarıyla iş birliği artırılmalıdır.
10. Özel gereksinimli bireyler için broşür ve bilgilendirme yazıları öğretmenlere sunulması gerekir. Düzenli yayın yapılan Alanya RAM web sitesini ve sosyal medya hesaplarını takip etmeleri önem arz etmektedir.
11. Tanı ve yönlendirmeler ile ilgili atölye çalışmaları yapıp öğretmenler bilgilendirilebilir.